

Göç ve Suç İlişkisi Çerçevesinde Suç Korkusunun Toplumsal Etkileri

Social Effects of Fear of Crime in The Framework of Migration and Criminal Relationship

ÖZET

Bu çalışmada göç olgusunun suç faktörü ile ilişkisi, literatür taraması yapılarak ele alınmış ve bu ilişki bağlamında suç korkusunun toplumsal etkileri açıklanmıştır. Çalışmada göç ve suç ilişkisi ile birlikte suç korkusuna ilişkin kuramlar ve yayınlanmış bilimsel çalışmalar taranmış, birbirleri arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Literatür tarandığında göç olgusunun suç faktörü ile ilişkisi, suç oranlarından bağımsız olarak toplumda oluşan göçmenlere karşı olumsuz algıların ön planda olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan çalışmalardan bu olumsuz yargıların toplumda korku, güvensizlik, endişe hallerini arttırdığı, artan toplumsal kaygıların suç korkusuna yol açtığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu olguların birbirleriyle olan ilişkilerinin suç korkusunun toplumsal düzeydeki etkileşimlerine nasıl yansıtıldığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suç, Suç Korkusu

ABSTRACT

In this study, the relationship between the phenomenon of migration and the crime factor is discussed by making a literature review and the social effects of fear of crime are explained in the context of this relationship. In the study, theories and published scientific studies on the relationship between migration and crime and fear of crime were scanned, and the relationship between each other was revealed. When the literature was scanned, it was concluded that the relationship between the phenomenon of migration and the crime factor, regardless of crime rates, negative perceptions against immigrants in the society are at the forefront. It has been concluded from the studies that these negative judgments increase the state of fear, insecurity and anxiety in the society, and that increasing social concerns lead to fear of crime. It has been revealed how the relations of these cases with each other are reflected in the interactions of fear of crime at the social level.

Keywords: Migration, Crime, Fear Of Crime

GİRİŞ

Suç korkusu sürekliliği olan ve derinlere kök salan bir yapıya sahiptir. Toplumsal düzeyde suç oranlarının artmasının korkuyu da arttığı bilinmekte ancak suç oranlarının azalmasının korkuyu azaltmadığı, aynı paralel çizgide ilerlemediği görülmektedir. Böyle bir örüntü, korkuyla ilgili problemler yaşandığında oluşan farkındalığın kısa sürede dağılmasının pek mümkün olmadığını göstermektedir (Taylor & Hale, 1986: 151).

Suç korkusu, suçtan kaynaklanan etkilenimler ile mücadele etme konusunda yaşamsal bir önem taşımaktadır. Bu sebeple hem sosyal hem de politik gündemde hatırı sayılır bir konuma sahiptir. Günümüzün yaşam şartlarının şekillendirdiği hayat içerisinde suç korkusunun etkileri, neden ve sonuçları göz ardı edilemez biçimde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle batı dünyasında hem gündelik hayatın hem de siyasetin gündeminde en üst basamaklarda yer almakta, kamu politikalarına yön veren bir konu olarak önemini korumaktadır (Clemente & Kleiman, 1977).

Modern zamanların önemli göstergeleri olarak küreselleşme ve göç faktörü ilk sıralarda yer almaktadır. Ekonomik, politik, iklim koşulları, savaş gibi çok çeşitli sebeplere dayanarak gerçekleşen nüfus hareketleri, ulaşım ve iletişimin de hızlandığı küreselleşen dünyada daha sık ve kolay gerçekleştirilen hareketlilikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Göç hareketlerinin toplumdaki etkisinin ise çok kültürlü bir toplumsal ve kültürel yapı oluşturulmasında başat bir role sahip olması özelliği gösterilebilir. Bir kültürün diğer kültüre entegrasyon aşamasında ortaya çıkan uyumsuzluklar veya normal dışı davranışlar bu sürecin neticesinde olmaktadır (Unat, 2017). Bu yüzden var olan algı göçmenlerin suç işleme oranlarının yüksek olduğu eğilimindedir. Pek çok ülkede olan bu algı toplumların tavrı ve tutumlarını da etkilemektedir (Vurucu, 2020).

Suç korkusu, suç ile birlikte ele alınmasına karşın esasında suçtan bağımsız bir konudur. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde suç oranlarındaki artış ya da azalışın suç korkusu oluşmasına anlamlı katkıları olmadığı tespit edilmiştir (Box vd., 1988; Curiel vd., 2020; Furstenberg, 1971; Garofalo, 1979; Yu, 2014). Bu durum suç korkusunu, suçtan bağımsız bir konu olarak ele alınması gereği konusunda önemli görülmektedir.

¹ Öğretim Görevlisi, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmetler, İzmir, Türkiye. ORCID: 0000-0002-6802-0249

Zeynep Ata¹

How to Cite This Article

Ata, Z. (2023). "Göç ve Suç İlişkisi Çerçevesinde Suç Korkusunun Toplumsal Etkileri" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:112; pp:7244-7252. DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/sss.70419>

Arrival: 02 May 2023

Published: 30 June 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Bu çalışmada suç korkusunun toplumsal etkileri temelinde göç olgusu ve göçmenlere yönelik suç korkusu incelenmektedir. Literatür taramasının kullanıldığı bu çalışmada suç korkusuna ilişkin kuramlar, yapılan bilimsel çalışmalar ve ayrıca göç ile ilgili yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler ile “Suç korkusunun toplumsal etkileri nelerdir ve göç ve suç ilişkisi bunda ne kadar etkilidir?” sorusuna cevap aranmıştır.

SUÇ KORKUSUNUN DOĞUŞU VE TANIMI

Genel olarak “suça dair endişe” ya da “mağduriyet korkusu” olarak tanımlanabilen suç korkusunun bilimsel olarak incelenmesi 1960’larda başlamıştır. Kriminologların öncülüğünde başlayan çalışmalara daha sonra psikolog ve sosyologların da yönelmesi suç korkusuna olan ilgiyi arttırmıştır (Öztürk, 2015: 36).

Suç korkusuna yönelik bilimsel çalışmalar Amerika Birleşik Devletleri’nde başlamıştır. John F.Keneddy’ nin 1963 yılında suikasta uğramasından sonra meydana gelen toplumsal karmaşa hali, düzensizlik ve ırkçılığın baş göstermesi sonucu gettolarla isyanların ortaya çıkmasının ulusal kaygılara dönüşmesi, suç korkusunun sosyal bir sorun olarak ele alınması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Amerikan hükümeti toplumun suç ve suçun sebep olduğu korkuyla ilgili algısını ölçmek için bir çalışma başlatmış ve sonuçlar Kanun Uygulama ve Adalet İdaresi Suç Komisyonu (President’s Crime Commission on Law Enforcement and Administration of Justice) tarafından raporlaştırılmıştır. Çalışmanın sonucunda suça maruz kalmaktan en fazla korkan grupların suç mağduru olma riskini en az taşıyan gruplar olduğu ortaya çıkmıştır (Jackson, 2006: 256). Sonraki yıllarda suç korkusu ile ilgili yapılan araştırmalar artarak 1996 yılına kadar 200 civarında bilimsel çalışma (makale, kitap vs.) yapıldığı, 2000 yılında ise bilimsel araştırmaların sayısının 6000’ i geçtiği bilinmektedir (Öztürk, 2015: 37).

Bilimsel literatürde suç korkusu kriminoloji, psikoloji, sosyoloji ve kamu yönetimi gibi birbirinden farklı disiplinlerin ilgisini çekmektedir. Konuyla ilgili yapılan bilimsel çalışmaların önemli bir kısmının İngiltere, ABD ve Avustralya’da yayınlandığı bilinmektedir (Sipahi, 2016: 69).

Suç korkusunun tanımı konusunda uzmanlar tarafından üzerinde uzlaşmaya varılmış ortak bir görüş bulunmamaktadır. Bununla birlikte genel olarak “toplumda oluşan güvensizlik duygusu” olarak ifade edilebilir (Demirbaş, 2016). Daha geniş bir ifadeyle “toplumsal ve bireysel boyuttaki süreçleri kapsayan güvensizlik duygularını oluşturan yapı” olarak tanımlanabilmektedir (Kul, 2013: 29-30). Başka bir tanımda “bireylerin suç mağduru olma kaygısı” olarak belirtilmiştir (Miethe & Lee, 1984: 398). Garofalo, “Suça dair çağrışımlar oluşturan çevresel algılamalar yoluyla ortaya çıkarılan tehlike ve korku duygularının duygusal tepki olarak karakterize edilmiş halidir” şeklinde ifade etmiştir (Garofalo, 1981: 839).

Tanımlardan yola çıkarak suç korkusunun hem toplumsal hem de bireysel etkileri olduğu sonucuna varılabilir. Bu yüzden suç korkusunu toplumsal ve bireysel olarak iki açıdan ele almak faydalı olacaktır. Suç korkusu toplumsal boyutta ele alındığında sosyal ilişkiler bağlamında etkisine değinmek gerekmektedir. Furedi “Korku Kültürü” isimli eserinde korkunun hakim olduğu bir kültürde, toplumu oluşturan kişilerin birbirlerine yabancılaştığını iddia etmektedir. Ayrıca bu kültürün hâkim olduğu toplumlarda, insanların sorunlarla mücadele etmelerini engelleyen bir şüphe atmosferi yaratıldığını ifade ederek toplumsal yönüne işaret etmiştir (Furedi, 2001). Kızmaz (2020), suç korkusunun, korku seviyesinin yüksekliğine bağlı olarak kişiler arası ilişkileri zayıflatabileceği ve toplumsal barış ve güven ortamına zarar verebileceği üzerinde durarak suç korkusunun toplumsal etkilerine değinmiştir (Kızmaz, 2020: 13). Mannoni (1992) ise korku kavramının, toplumsal yönüne dikkat çekerek, aslında üzerinde durulması gerekenin sosyal boyut olduğunu öne sürmüştür. Ona göre korkunun sosyolojik yönü üzerinde durulması gerekmekte, özellikle kolektif korkuların bütün topluluklarda kronik şekilde var olan gizli bir tür ihtiyaç olduğunu belirtmektedir (Mannoni, 1992).

Suç korkusu bireysel olarak ele alındığında ise daha çok psikolojik boyutuyla tanımlama gerektirmektedir. Bunun içinde iki önemli duygunun suç korkusunun bileşenlerini oluşturduğu görülmektedir. Bunlar: Korku ve güven duygularıdır. Bireyin suça maruz kalma korkusu içerisinde; deneyimleri, cinsiyeti, sosyo-ekonomik durumu, İncinebilirliği, suç mağduru ya da tanığı olma gibi faktörler bireyde suç korkusunun belirleyicileri olmaktadır (Sipahi, 2016: 39). Çok değişkenli olan bu durum içinde suç korkusu daha önce suça maruz kalmış bireylerde görülebildiği gibi hiç tanık ya da mağdur olmamış kişilerde de suça maruz kalma endişesi taşındığı görülmektedir. Aynı zamanda psikolojik olarak ele alındığında suç korkusu, suç mağduru olma kaygısının yanı sıra suçun faili olarak görülme korkusunu da yaşamaktadır. Buna dayalı olarak Ferraro “bireyin, suç ile ilişkilendirdiği bazı sembollere karşı oluşturduğu korku veya endişe reaksiyonudur” şeklinde tanımlamıştır (Ferraro, 1995).

Bireysel ve toplumsal faktörler olarak iki ana başlıkta ele alınan suç korkusu, toplumsal etkilerinden ötürü ağırlıklı olarak sosyal bilimlerle uğraşanların çalışma alanını oluşturmaktadır. Bu yönüyle suç korkusunu; Toplumsal bir problem alanı (Ackah, 2000; Taylor & Hale, 1986; Warr & Ellison, 2000), güvensizlik ve korku temelli bir

sosyalleşme alanı (Furedi, 2001), çok faktörlü sosyal fenomen (Farrall vd., 2009) olarak sosyal bilimciler tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır.

SUÇ KORKUSUNA İLİŞKİN TEORİK PERSPEKTİFLER

Suç korkusunu açıklayan kuramlar bireysel ve toplumsal olarak iki ayrı başlıkta ele alınmaktadır. Bireysel kuramlar, Mağduriyet Kuramı ve Savunmasızlık/İncinebilirlik Kuramı; Toplumsal kuramları ise toplumsal kaygı kuramı ve düzensizlik modelleri olarak sıralayabiliriz.

Birey düzeyindeki perspektiften hareket ederken iki durum ile karşılaşmaktayız. Birincisi, bireyin daha önce suça maruz kalma ile ilgili deneyim yaşamış olması, diğeri de suça maruz kalma ile ilgili savunmasızlık halidir.

Mağduriyet kuramı, daha önce suça maruz kalmış bireylerin ilerde tekrar maruz kalma kaygısıyla suç korkusunun yüksek olacağı iddiasındadır. Yani bireyin korkuyu yaşamamasının koşulu mağduriyet deneyimine bağlanmıştır. Burada sözü edilen mağduriyet zarar uğrama, zarara görme olarak ele alınabilir.

Mağduriyet türleri; Fiziksel, sosyal, ekonomik ve psikolojik mağduriyet olarak kategorilendirilebilir. Fiziksel mağduriyet; saldırıya maruz kalan bireyin fiziksel ve bedensel zarar görmesini, Sosyal mağduriyet; kişinin mağduriyetinin toplumsal statüsü, konumu veya sosyal ilişkilerini zedelemesini, Ekonomik mağduriyet; mağdur bireyin ekonomik açıdan zarara uğradığı, Psikolojik mağduriyet; saldırıya maruz kalan kişinin psikolojik bütünlüğüne zarar verdiği türü ifade etmektedir (Kızmaz, 2015: 21). Bu kurama göre bireyin, doğrudan ya da dolaylı olarak bu türlerdeki mağduriyetleri deneyimlemiş olması suç korkusu yaşamasını önemli ölçüde etkilemektedir. Yapılan araştırmalar ise yaşanan mağduriyetin suç türüne göre değişkenlik gösterdiğini, bazı çalışmalar bu teoriyi destekler nitelikte sonuçlara ulaşmışken bazıları da desteklememiştir (Gibson vd., 2002; McGarrell vd., 1997).

Bireysel kuramların diğeri modeli savunmasızlık/incinebilirlik kuramıdır. Bu kuram temelini, toplumda daha kırılgan bir yapıya sahip oldukları için savunmasız olduğu düşünülen insanların suç korkusunun daha yüksek olacağı üzerine kurmuştur. Kendini savunmasız gören ya da incinebilir hassasiyette hissedenler, toplumda yaşayan diğeri insanlara göre kendilerini suça daha açık bir hedef halinde görmekte ve suça maruz kalma korkuları daha yüksek düzeyde olmaktadır (Uludağ & Dolu, 2013: 22-23). Kiliş buradaki savunmasızlık halini 3 boyutta ele almıştır. Sosyal, durumsal ve fiziksel savunmasızlık. Sosyal boyut risklere maruz kalmayı, durumsal boyut sonuçların ciddiyetini, fiziksel boyut ise kontrol kaybını içermektedir. Bu durumda fiziksel aktörler, toplumda dezavantajlı gruplar olarak adlandırılan engelli, yaşlı, göçmenler, kadınlar vb.; sosyal faktörler, herhangi bir sosyal desteği olmayanları; durumsal faktör ise mağduriyetin yaşandığı yerde yardım imkânına yakın olmayanları nitelendirilmektedir. Bu kişiler saldırıya uğradıkları zaman sonuçların kendileri için daha ağır olacaklarını düşünmektedirler (Jackson, 2009).

Literatür incelendiğinde savunmasızlık ve suç korkusu arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşan çok sayıda çalışma olduğu görülmektedir (Clemente & Kleiman, 1977; Ferraro & Grange, 1987; Jackson, 2009; Kennedy & Silverman, 1985; LaGrange & Ferraro, 1989; Taylor & Hale, 1986; Warr, 1987).

Toplumsal kaygı kuramı, toplumda oluşan endişe/kaygı hali ve suç korkusu ile mücadele etme noktasında toplumsal kontrol mekanizmalarının, sosyal dayanışma ve güven duygularının önemine değinmektedir. Kuramın geliştiricileri Chicago Okulu temsilcilerinden olan sosyolog ve kriminologlardır (Moyer, 2001). Önceleri Sosyal Organizasyonluk Teorisi olarak geliştirilen bu model (Shaw & McKay, 1976) zaman içinde sistemik kontrol ve kolektif etkinlik olarak revize edilmiştir (Sampson vd., 1997). Toplumsal Kaygı modeli olarak revize edilmiş olan bu kurama göre; hızlı nüfus hareketleri, yoksulluk ve etnik heterojenlik insanlar arasındaki toplumsal bağların zayıflamasına ve sonrasında güvensizlik oluşumu, dayanışma ve sosyal yardımlaşma gibi faaliyetlerin azalmasına yol açmaktadır. Dayanışmanın zayıf olup güven duygusunun zedelendiği bir toplum sapkın davranışlarla mücadele konusunda ortak bir tavır belirleyemeyecek, dolayısıyla var olan kaynakları mücadele etmek için kullanmada yeterince sistemli davranamayacaktır (Karakuş, 2013).

Düzensizlik kuramının da kaynağı Chicago okuluna dayanmaktadır. Suç, sapma davranışları ve kent çalışmaları düzensizlik teorisini ortaya çıkarmıştır. Kuramın geliştiricileri Clifford Shaw ve Henry McKay' dir. Yaptıkları çalışmalar neticesinde fiziksel/ ekonomik statü ile sapma davranışı arasında bir ilişkinin varlığını saptamışlardır. Buna göre sosyoekonomik düzeyi düşük bölgeler ile ağır sanayi ve ticaret merkezlerine yakın mahalleler sapkın davranışların yoğunlukta olduğu bölgelerdir. Siyahlar ve göçmenlerin yoğun olarak nüfuslandığı mahalleler aynı zamanda sapkınlığın da en çok görüldüğü bölgelerdir (Öztürk, 2015).

Literatür incelendiğinde sosyal düzensizlik ile suça maruz kalmanın incelendiği pek çok çalışma olduğu görülmektedir. Özellikle kentleşme ve suç korkusu arasındaki ilişkiye odaklanan çalışmalar arada pozitif bir

ilişkinin varlığını ortaya koymuşlardır (Aytaç vd., 2015; Covington & Taylor, 1991; Karasu, 2018; Köklü, 2016; Öztürk, 2015; Skogan & Maxfield, 1981; Taylor & Hale, 1986; Warr, 1987).

Kuramlarda sıklıkla geçen düşük sosyoekonomik düzey, çarpık kentleşme, nüfus hareketliliği ve etnik heterojenlik gibi unsurların göç hareketleriyle daha çok belirginleştiği bilinmektedir. Dolayısıyla bu eylemlerin göç ve daha sonrasında suç eylemiyle ilişkilendirilebilmesi için göç olgusu hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir.

GÖÇ

Göç, bireylerin ya da grupların, siyasi veya coğrafi sınırların ötesine yeni topluluklara ve yeni yaşam alanlarına doğru gerçekleştirilen hareketlerini tanımlamak için kullanılan bir kavramdır (Marshall, 1999: 685). Siyasal, sosyal, ekonomik ya da doğal afetler gibi çeşitli sebepleri olabilmektedir. Bu özelliklerine göre; gerçekleştiriliş biçimi, nedenleri, amaçları ve göç eden bireylerin özellikleri gibi pek çok faktöre göre sıralanabilmektedir. Thomas Faist (2003) bu kategorileri oluşturmak için 5 kriter saymaktadır:

- ✓ Alan (uluslar arası – yerel)
- ✓ Zaman (geçici-kalıcı)
- ✓ Boyut (bireysel-kitlesel-grup)
- ✓ Sebep (zorunlu-gönüllü)
- ✓ Yasal durum (yasa dışı- yasal) (Faist, 2003: 47).

Dünyanın uç noktalarına baktığımızda (Kuzey/Güney – Doğu/Batı) birçok açıdan dengesiz bir dağılım olduğunu görmekteyiz. Refah seviyeleri, nüfus, insan hakları, güvenlik gibi nedenler eşit bir dağılım göstermemektedir. Bu dengesiz durum görece olumsuz koşullu noktalardan olumlu koşulların olduğu bölgelere doğru insan hareketliliğini yani göçü oluşturmaktadır. İnsanlar daha özgür, daha güvenli, yaşam standartlarını daha da yükselteceğini düşündüğü hayata kavuşabilmek adına kimi zaman yasal yollarla kimi zaman da yasa dışı yolları kullanarak bu hareketliliği gerçekleştirmektedirler (Adıgüzel, 2020: 23). Özellikle sınırlar ötesine gerçekleştirilen göç hareketlerinde bireylerin uluslararası alanda tanımlanmasının bürokratik işlemleri kolaylaştırması adına göçü gerçekleştirdikleri yollara ya da göçün sebeplerine göre tanımlanmaktadırlar. Göçmen, mülteci, sığınmacı, şartlı mülteci, vatansız bu tanımlardan birkaçıdır (Adıgüzel, 2020: 4-7).

Göç sadece mekânsal bir değişimle noktalanmayan bir süreç değildir. Sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi alanda önemli farklılıklar oluşturabilecek potansiyeli her zaman bünyesinde taşır. Bu durum göç eden için olduğu kadar ev sahibi konumunda olan yerel halk için de geçerlidir. Değişime adapte olmak göçmen için zorlu bir süreç olmakta aynı zamanda da göç kabul eden için de kaygı, kuşku ve şüphelerle dolu belirsizlik besleyen duygular oluşturmaktadır. Toplumun her iki tarafında yer alanlar için de oluşan bu yaklaşım sosyal dışlanma, ötekileştirme, ayrımcılık gibi eylemlerin oluşmasına neden olmaktadır (Gürsoy, 2019: 228).

Castles ve Miller (2008) günümüzün göç eğilimini dört başlık altında toplamıştır:

- ✓ Göçün küreselleşmesi: Göç veren bölge ve ülkelerin çeşitlenmekte olması göç alan ülkeleri de farklı kültürel yapılarıdaki göçmenlerle zenginleştirmektedir.
- ✓ Göçün hızlanması: Dünya ülkeleri, her geçen gün daha fazla büyüyen göç hacminden dolayı yeni duruma uygun politikalar geliştirmektedirler.
- ✓ Göçün farklılaşması: Göç alan ülkeler artık daha çeşitli göç tipleri ile muhatap olmaktadır (sığınmacı, mülteci, göçmen vb.).
- ✓ Göçün kadınsılaşması: Günümüzde kadınların göç sürecine daha fazla dâhil olduğu görülmektedir (Castles & Miller, 2008, akt: Adıgüzel, 2020: 24).

Bu dört başlıktan da anlayacağımız üzere göç hareketleri günümüz dünyasına uyarlanmış haldedir. Küreselleşmenin de etkisiyle mesafelerin kısılması ve iletişimin kolaylaşmasının günümüzün göç hareketlerini daha kolay hale getirdiğini söylemek mümkündür. Dolayısıyla çağımızın göç eğiliminin günümüz dünyasına göre şekil alındığını söylemek yanlış olmayacaktır. Günümüzde göç alan konumda yer alan ülkelerde algı genelde göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerin aynı zamanda suç eğilimli kişilerin yaşadığı yönünde olduğudur. Konuyla ilgili birçok kuramcı göç ve suç kavramını ilişkilendiren yaklaşımlar ortaya atmışlardır.

GÖÇ VE SUÇ İLİŞKİSİNİ AÇIKLAYAN KURAMSAL YAKLAŞIMLAR

Göç ile ilgili çok çeşitli kuramsal yaklaşımlar geliştirilmiştir. Bunlardan göç ve suç ilişkisini ele alan kuramsal yaklaşımlardan İktisadi Suç Teorisi, Gerginlik Teorisi ve Chicago Okulu ele alınacaktır.

Chicago Okulu, bireylerin davranışlarını belirlediği ileri sürülen biyolojik ve genetik iddialara karşı çıkararak davranışları asıl etkileyen unsurların insanın fiziksel ve sosyal çevresi olduğu düşünceleriyle, 1892 yılında kurulan Chicago Üniversitesi Sosyoloji Bölümü temsilcileridir (Dolu, 2012). Onları bu çalışmalara yönlendiren nedenlerden bazıları Chicago kentinde görülen hızlı nüfus artışı, yoğun göç ve yüksek suç oranları olmuştur. Bu ekolün temsilcilerine göre suç toplumsal çevrede meydana gelen değişimlerin bir fonksiyonudur. Bu değişmeyi; nüfus yoğunluğu, ahlaki yozlaşma, çeteleşme, köhne evler ve tüm bunların suç ile ilişkili olduğuyla izah etmektedirler (İçli, 2019).

Louis Wirth (1938), Kentleşme ve suç ile ilgili çalışmalarında kentlerin yapısının farklı kültürlerden gelen göçlerle beslendiğini ve göçlerin giderek artan nüfusun içerisinde karmaşıklığı arttıracaklarını ve nihayetinde toplumda anlaşmazlık ve gerginliklere neden olacağını belirtmiştir (Wirth, 1938: 2).

Robert E. Park (1967) da benzer şekilde heterojen nüfus yapısına sahip kentlerde birincil ilişkilerin yerine daha çıkarıcı ve yüzeysel ilişkilerin yer aldığını, bu sebeple zayıflayan sosyal kontrolün suç oranlarının artmasının neden olabileceğini düşünmektedir (Park, 1967).

Burke (2002), kitleler halinde kentlere göç eden insanların genelde geçiş bölgeleri olan, eskimiş fabrikaların civarlarında kurulmuş, kötü koşullarda, kiralık mülklerde yaşamakta olduklarını, bununla birlikte yoksullar ve suçlular ile aynı yaşam alanlarını paylaştıklarını düşünmektedir. Suçluluk alanları olarak adlandırılan bu bölgelerin, sağlıksız yapılar, sefalet, gerileme ile gelen sosyal çözümlerin yoğunlaştığı bölgeler olduğunu, birlikte yaşama organizasyonunun gerektirdiği kurum ve kültürlere sahip olmadıklarını belirtmektedir. Bu yaşam tarzının da toplumun hakim değerleri ve yasalara ilgisizlik oluşturduğunu, dolayısıyla sosyal kontrol mekanizmalarının bu bölgelerde işlevini yitirdiğini belirtmektedir (Burke, 2002: 116).

İktisadi suç teorisi fayda-maliyet üzerine argümanlar geliştirmiştir. Kuram, maliyetin yüksek olduğunun bilinmesi göçmenlerin suça eğilimlerinin daha az olacağı varsayımı üzerine kurulmuştur. Göçmenler, suç işlemleri halinde karşılaşacakları maliyetlerin yerlilerin benzer şartlarda karşılaşacakları maliyetlerden daha yüksek olması sebebiyle suçlu davranışlara yönelmekten kaçınmaktadır (Gürsoy, 2019: 230-231).

Gerginlik teorisinde ise amaçlara ulaştıracak araçların yetersizliğinin bireyleri toplumsal bağlamdan uzaklaştırarak suç davranışlarına yönlendirmekte olduğu düşünülmektedir. Bireyde topluma karşı oluşan bu soğumanın gelir eşitsizliği, yabancılaşma ya da etnik azınlığa mensup olmaktan kaynaklanmakta olduğu iddia edilir. Dolayısıyla göçmenler bu durumlardan ötürü adaletsiz gelir elde etme ya da etnik gerilimler yaşıyorsa onların suça yönelme ihtimalleri yükselir (Le Brun, 2008).

SUÇ KORKUSUNUN TOPLUMSAL ETKİLERİ

Durkheim'e göre toplum, bireysel eylemlerin veya bireylerin toplamı değil kendine has (sui generis) bir gerçekliktir. Bu gerçeklikler bireysel-psikolojik özelliklerden ayrı olarak bir sosyal realite olarak gelişmektedir (Taş, 2020: 444). Suç mağduru olma korkusunun da benzer bir toplumsal boyutu olduğunu söylemek mümkündür. Bireyselliğin tekelinden uzaklaşarak toplumun şekillenmesinde rol oynamakta, bu özelliğiyle de bireysel olmaktan çok toplumsal yönü ağır basan bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır (Furedi, 2001; Warr & Ellison, 2000).

Sokullu-Akıncı (2011), suç korkusunun etkileri ile ilgili "dayanışma erozyonu"ndan söz ederek bu korkunun, kişiler arasındaki güven ve dayanışma duygularını olumsuz etkilediğini, sonrasında toplumsal denetim mekanizmalarının fonksiyonlarını yitirmesine sebep olup toplumsal dayanışma ve güven duygularına zarar verdiğini belirtmektedir (Sokullu Akıncı, 2011: 106). Dolayısıyla güvensizlik hali, psikolojik bir duygu olmanın ötesine geçerek sosyal boyuta ulaşan bir olguya dönüşmektedir. Sonuç olarak suç korkusu sadece maruz kalan kişi için değil tüm toplumun suçun mağduru haline gelmesine sebep olan bir durum olarak ortaya çıkmaktadır (Dönmezer, 1981: 31-33). Silier (2003:8)'in tespitlerini de buna örnek gösterebiliriz: "Bireysel korkular kişiye özgü ve gelip geçicidir; bu durumda insan neden korktuğunun genellikle farkındadır. Oysa toplumsal korku, yalnızca yaygın olan bireysel korkuların toplamı değil, varlığını belirli kurumların desteği olmadan sürdüremeyen, bilinçaltına yerleşip insan davranışını oradan yönlendirebilen bir korku türü. Örneğin kapkaç ve hırsızlık korkusu, kriz ve işsizlik korkusu, "enfasyon canavarı", "trafik canavarı" insanların sürekli güvensizlik hisleri duymalarını teşvik edebilir." (Silier, 2003).

Suç mağduru olma korkusunun toplumsal etkilerini; İnsanların birbirlerine karşı duydukları güven ve dayanışma duygularını zedelemesi, sosyal kontrol ve sosyal düzenin azalmasına neden olması ve "ortak yarar"ın zarar görmesi şeklinde genelleayebiliriz. Toplumda bu etkileri yaratan olayların temeli aslında suç eylemlerinin yaygınlığına bağlı olarak ortaya çıkmaktayken; suç korkusunun ortaya çıkardığı faturanın suçun kendisinin ortaya çıkardığı faturadan daha ileriye taşıdığını söylemek mümkündür (Bahar, 2011: 134).

Araştırmalar suç korkusu yaşayanların, toplumda kendilerini savunmasız ve kırılgan hissedenlerin, kendilerini koruma konusunda yeterli hissedenlere oranla daha yüksek düzeyde suç korkusu yaşadıklarını göstermektedir (Taylor & Hale, 1986). Bu durum dezavantajlı gruplara mensup bireyleri (yaşlı, engelli, göçmen, işsiz, kadın vb.) ön plana çıkarmaktadır. Alan yazın incelendiğinde çok sayıda çalışmanın bu durumu destekleyen sonuçlar ortaya koyduğu görülmektedir. Özellikle yaşlı bireylerin (Warr, 1987; Warr & Ellison, 2000), kadınların (Dobbs & Arnold, 2009; Drakulich, 2014; Killias & Clerici, 2000; Liska, vd., 1988; Schafer vd., 2006; Warr, 1987; Wilcox vd., 2006) ve göçmenlerin (Aytaç vd., 2015; Glas vd., 2019; Karasu, 2018; Öztürk, 2015) toplumdaki dezavantajlı konumları nedeniyle, toplumun diğer kesimlerine göre daha yüksek oranda suç korkusu yaşadığı görülmektedir.

SUÇ KORKUSUNUN BİR NEDENİ OLARAK GÖÇ

Bireyin içinde bulunduğu toplumsal ilişkiler ağı bireyi koruyan bir yapıya sahiptir. Sosyolojiye göre bireyin içinde bulunduğu topluma karşı geliştirdiği aidiyet duygusu ve kültürel davranışlara uyumu ile sosyal statüsünün farkında olması, onun sosyalleşme süreci için zorunludur. Ancak suç ve suça maruz kalma korkusu bu ilişkiyi zedelemektedir. Sosyalleşme ile gelen toplumla uyum halinin bozulması bireyleri hem suça itmekte hem de suça maruz kalma korkusunu tetikleyebilmektedir (Yavuz, 2019: 31).

Nüfus hareketleri, heterojenlik ve yoksulluk, göç ile oluşan hareketliliğin dinamikleri ile birleşmektedir. Göç olgusunun toplumsal yansımalarına baktığımızda göç; yalnızlık, yabancılaşma, anomi, işsizlik ve uyum sorunları gibi problemlerle iç içe görünmektedir (Gürsoy, 2019: 130-140). Göçle birlikte gelen maddi yetersizlikler, çaresizlik ve yalnızlık hissi bireylerde suç işleme eğilimini arttırmaktadır. Öte yandan göçmenlerin de maruz kaldığı suçlar işlenebilmektedir. Örneğin nefret suçları, ötekileştirme, yabancı düşmanlığı göçmenlerin maruz kaldığı eylemlerden bazılarıdır (Karasu, 2018). Göçmen ile yerel halk arasında oluşan bu etkileşim bir döngü halini alarak toplumdaki güven ortamını zedelemekte ve korku duygusunu beslemektedir. Dolayısıyla Furedi'nin (2001) suç korkusu için "korku ve güvensizliğin oluşturduğu bir sosyalleşme alanı" tanımı ile toplumu oluşturan bireylerin birbirlerine yabancılaştığı iddiasından yola çıkarak baktığımızda, göç ile gelen toplumsal sorunların suç korkusu ile ilişkisi daha net kavranabilmektedir (Furedi, 2001).

Göçün yansımaları, nüfus yoğunluğunun artmasına sebebiyet vermesiyle oluşan etkileri ile ilgilidir. Bir bölgede nüfus yoğunluğunu arttıracak kadar oluşan göçler, belli bir seviyeden sonra bireysel gelişmeleri bakımından asgari bir alana sahip olmamaya doğru sürüklenen insanlar yaratır. Bunun yanında sosyal hareketlerin hızlanması ile birlikte sosyal kontrol mekanizmalarının çözülmesi, insanların tutum ve tavırlarında kontrol edici güçlerin yıkılması, nüfus yoğunluğu içinde sıkışan bireyleri saldırganlaştırır. Tüm bunların birleşmesi suçu ortaya çıkarmaktadır (Dönmezer, 1981: 223-225).

Literatür gözden geçirildiğinde yapılmış çalışmaların kimi suç ve göç arasındaki ilişkinin pozitif yönde olduğu bulgular içerirken; kimi çalışmalarda da arada bir ilişki olmadığı sonucuna varılmıştır (Kızmaz, 2015). Ancak göçmenlere yönelik oluşan suç korkusunu içeren çalışmalar, göç alma arttıkça suç korkusunun da arttığı iddiasını destekler niteliktedir. Örneğin Karasu'nun (2018) Şanlıurfa'da Suriyeli sığınmacılara yönelik suç korkusunu ölçtüğü çalışmada yerli halkın toplumda artan ahlaki bozulma, dilencilik, suç oranlarının artması gibi konulardan sığınmacıları sorumlu tuttuğu, bunu ölçen sorularda katılımcıların %79'unun kendini kentte daha az güvende hissetmesinin sebebinin sığınmacılar olduğu belirtmiştir (Karasu, 2018). Aytaç ve arkadaşları (2015) kent güvenliği ve suç korkusu üzerine Bursa'da yaptığı çalışmada göç alma ile suç korkusunun doğru orantılı olduğunu saptamıştır (Aytaç vd., 2015). Yine bir başka çalışma da Öztürk'ün (2016) Mersin'de yaptığı çalışmadır. Öztürk, sosyal sermaye ile suç korkusu arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında Mersin'in göç sebebiyle heterojen bir nüfus yapısına sahip olmasının suç korkusunu arttırdığını belirtmiştir (Öztürk, 2015).

Uluslararası çalışmalarda ise Laura ve arkadaşları (2017) yaptıkları çalışmada göçmen karşıtı duyguların televizyon etkisi ve etnik çeşitlilikle ilişkili olduğunu, bunun da suç korkusu oluşturduğu sonucuna varmışlardır (Jacobs vd., 2017). Bir diğer çalışma Glas ve arkadaşlarının (2019) araştırmasıdır. Glas ve arkadaşlarının, etnik çeşitliliğin suç korkusu üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışmada; etnik çeşitliliğin insanları sosyal hayattan uzaklaştırıp uyumu bozması, bu durumun da suç korkusunu etkilediğini saptamış olmaları, göçün etnik çeşitliliği oluşturduğu düşüncesinden hareketle anlamlı olmaktadır (Glas vd., 2019). Fitzgerald ve arkadaşlarının (2012) Almanya'da suç ve göç ile ilgili kaygıları ölçtüğü çalışmalarına göre; göçmenlik durumunun suç ile ilgili kaygıları arttırdığı, suçun göçmenlik tutumlarının oluşmasında kritik bir öneme sahip olduğu, bu tutumun oluşmasında etken olan kaygının ise güvenlik endişesi olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır (Fitzgerald vd., 2012).

SONUÇ

Göç hareketleri kendi içerisinde birden fazla toplumsal problemi barındıran eylemlerdir. Ekonomik sorunlar, yalnızlık ve çaresizlik hissi, ayrımcılık ve buna bağlı dışlanma ya da ötekileştirme, göç eden bireyleri de yerleşik

olan halkı da birbirlerine karşı risk oluşturan kitleler haline, dolayısıyla suça maruz kalma korkusuna itmektedir. Oluşan bu risk alanında göç eden bireyler dezavantajlı grupta yer almaktadır. Bunun nedeni, toplumda oluşan güvensizlik, göçmenlere karşı oluşan bir algı yönünde eğilim göstermesidir. Bu da göçmenlere karşı suç korkusu oluşturmaktadır. Göçmenlerin “yabancılar” olarak etiketlenmesinin, işsizlik sorunları vb. durumlarla birleşmesi toplumsal önyargıların artmasına ve bağlı olarak ayrışmaların yaşanmasına neden olmakta bu da suç korkusunu daha da yoğunlaştıran bir hal almaktadır.

Çalışmalar, göçmenlere karşı toplumlarda oluşan suç korkusunun, suç oranlarından bağımsız olarak geliştiğini, arada paralel bir ilişki olmadığını göstermektedir. Bunun suç oranlarından ziyade suç korkusunun toplumsal etkileriyle paralel bir çizgide olduğunu görmekteyiz. Özellikle modernleşme hızının ve küreselleşmenin yoğun yaşandığı günümüz koşulları kendimizi, hem bireysel hem toplumsal olarak daha hızlı ve hareketli; ama aynı zamanda daha az güvenli ve kaygılı durumlarda bulmamıza neden olmaktadır. Küreselleşme ile birlikte kolaylaşan nüfus hareketliliği; çaresizlik, yalnızlık, yabancılaşma duygularını kaçınılmaz hale getirmektedir. Bu durum ise toplumda ötekileştirme, ayrımcılık, gerginlik gibi sosyal çözümlere dönüşmektedir. Suç korkusunun topluma etkilerinin bir yansıması olarak beliren bu tepkiler, göçmen algısını da etkileyip topluluk halinde yaşam kalitesini oldukça düşürmektedir. Çünkü suç korkusu toplumsal bağları zayıflayan topluluklarda daha yüksek iken bağları kuvvetli olan, sosyal uyum, aidiyet duygusu ve karşılıklı güven oranı yüksek olan toplumlarda daha düşük seviyelerde kendini göstermektedir. Günümüz dünyasında insanların birlikte yaşama kalitesinin yükselmesi, bir anlamda içinde korku ve güvensizlik barındıran suç korkusu seviyesinin düşmesine bağlıdır.

Özetle, suç korkusu toplumsal düzeyde, korku ve güvensizlik duygularının yerleşmesiyle birlikte topluluk halinde yaşama kalitesini düşürmektedir. Özellikle dezavantajlı konumda yaşayan ya da kendini savunmasız hisseden bireyler için durum daha da zorlaştırıcı bir hal almaktadır. Suç korkusu topluluk halinde yaşama kalitesini negatif yönde etkilerken göçmenlere yönelik algıyı da aynı girdabın içine çekmektedir. Ayrımcılık, dışlama, ötekileştirme gibi uyumsuzluk yaratan eylemlerin oluşmasına sebep olan korku ve güvensizlik hali suç korkusuna dönüşmekte, suç korkusu arttıkça da uyumsuzluk yaratan eylemler daha da artarak içinden çıkılmaz bir döngüyü devam ettirmektedir. Topluluk halinde yaşama kalitesi yükseldikçe, ortak sorunlara karşı ortak mücadele hissi kuvvetlenerek kolektif bilinci verimli şekilde kullanmayı sağlar. Dolayısıyla, suç korkusunu tanımak ve olumsuz etkilerini en aza indirmek, topluluk halinde sağlıklı yaşamın önemli faktörleri arasında yer almalıdır. Böylece, farklı kültürlerin bir arada yaşama ve ortak bilince erişme, topluma uyum sağlama evresi daha sağlıklı gerçekleşir.

KAYNAKÇA

- Ackah, Y. (2000). Fear of Crime Among an Immigrant Population in the Washington, DC Metropolitan Area. Sage Publications, 30(4), 553-573.
- Adıgüzel, Y. (2020). Göç Sosyolojisi. Nobel Akademik.
- Aytaç, S., Derdiman, R., Baştürk, Ş., & Öngen Bilir, B. (2015). Kent Güvenliği Olarak Suç Korkusu: Bursa Örneği. 3(3), 259-267.
- Bahar, H. İ. (2011). Sosyoloji. Akademik Hayat.
- Box, S., Hale, C., & Andrews, G. (1988). Explaining the Fear of Crime. 37(4), 340-356.
- Burke, R. H. (2002). An Introduction to Criminological Theory. Willan Publishing.
- Castles, S., & Miller, M. J. (2008). Göçler Çağı. İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Clemente, F., & Kleiman, M. B. (1977). Fear of Crime in the United States: A Multivariate Analysis. Oxford University Press, 56(2), 519-531.
- Covington, J., & Taylor, R. B. (1991). Fear of Crime in Urban Residential Neighborhoods: Implications of Between- and Within-Neighborhood Sources for Current Models. JAI, 32(2), 231-249.
- Curiel, R. P., Cresci, S., Muntean, C. L., & Bishop, S. R. (2020). Crime and its fear in social media. 6(57), 1-12.
- Demirbaş, T. (2016). Kriminoloji. Seçkin.
- Dobbs, J., & Arnold, D. H. (2009). The Relationship Between Preschool Teachers' Reports of Children's Behavior and Their Behavior Toward Those Children. 24(2), 95-105.
- Dolu, O. (2012). Suç Teorileri. Seçkin yayıncılık.
- Dönmezer, S. (1981). Kriminoloji. İstanbul Üniversitesi Yayınları.

- Drakulich, K. M. (2014). Social Capital, Information, and Perceived Safety from Crime: The Differential Effects of Reassuring Social Connections and Vicarious Victimization. *Social Science Association*, 96(1). <https://doi.org/DOI: 10.1111/ssqu.12096>
- Faist, T. (2003). Uluslararası Göç ve Ulusaşırı Toplumsal Alanlar. Bağlam.
- Farrall, S., Jackson, J., & Gray, E. (2009). Social Order and the Fear of Crime in Contemporary Times. *Oxford University Press*, 40(1), 319.
- Ferraro, K. F. (1995). The Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk. *State*.
- Ferraro, K. F., & Grange, R. L. (1987). The Measurement of Fear of Crime. 57(1), 70-97.
- Fitzgerald, J., Curtis, K. A., & Corliss, C. L. (2012). Anxious Publics: Worries About Crime and Immigration. 45(4), 477-506.
- Furedi, F. (2001). Korku Kültürü. Ayrıntı.
- Furstenberg, F. F. (1971). The Public Reaction to Crime in the Streets. 40(4), 601-610.
- Garofalo, J. (1979). Victimization and the Fear of Crime. 16(1), 80-97.
- Garofalo, J. (1981). The Fear of Crime: Causes and Consequences. *University School of Law*, 72(2), 839-857.
- Gibson, C. L., Zhao, J., Lovrich, N. P., & Gaffney, M. J. (2002). Social Integration, Individual Perceptions of Collective Efficacy, and Fear of Crime in Three Cities. 19(3), 537-564.
- Glas, I., Engbersen, G., & Snel, E. (2019). The Street Level and Beyond: The Impact of Ethnic Diversity on Neighborhood Cohesion and Fear of Crime Among Dutch Natives and Nonnatives. 41(6), 737-755.
- Gürsoy, M. (2019). Göç ve Kentleşme Bağlamında Suç. Gece Akademi.
- İçli, T. G. (2019). Kriminoloji. Seçkin yayıncılık.
- Jackson, J. (2006). Introducing Fear of Crime to Risk Research. *Blackwell Publishing*., 26(1), 253-264.
- Jackson, J. (2009). A Psychological Perspective on Vulnerability in the Fear of Crime. *Psychology, Crime and Law*. 15(4).
- Jacobs, L., Hooghe, M., & Vroome, T. D. (2017). Television and Anti-Immigrant Sentiments: The Mediating Role of Fear of Crime and Perceived Ethnic Diversity. 19(3), 243-267.
- Karakuş, Ö. (2013). Suç Korkusunun Sosyal Belirleyenleri: Sosyal Sermaye mi? Sosyal Kontrol mü? 14(1), 1-19.
- Karasu, M. A. (2018). Suç Korkusu, Göç ve Suriyeli Sığınmacılar: Şanlıurfa Örneği. 1(3), 332-347.
- Kennedy, L. W., & Silverman, R. A. (1985). Perception of Social Diversity and Fear of Crime. 17(3), 275-295.
- Kızmaz, Z. (2015). Mağdurlar ve Suçlular. Hegem Vakfı Yayınları.
- Kızmaz, Z. (2020). Suç Önlemede Çağdaş Yaklaşımlar. Nobel.
- Killias, M., & Clerici, C. (2000). Different Measures of Vulnerability in Their Relation to Different Dimensions of Fear of Crime. 40, 437-450.
- Köklü, E. (2016). Kent Merkezlerinde Suç Korkusunun İncelenmesi: Beşiktaş Örneği. İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Tasarım Anabilim Dalı, Kentsel Tasarım Programı, Yüksek Lisans Tezi.
- Kul, M. (2013). Suçtan Daha Büyük Suç Korkusu. Yeni Yüzyıl.
- LaGrange, R. L., & Ferraro, K. F. (1989). Assessing Age and Gender Differences in Perceived Risk and Fear of Crime. 4(27), 697-720.
- Le Brun, A. N. (2008). Essays On Immigration And Crime. [Unpublished doctorate thesis,]. University of California.
- Liska, A. E., Sanchirico, A., & Reed, M. D. (1988). Fear of Crime and Constrained Behavior Specifying and Estimating a Reciprocal Effects Model. *Oxford University Press*, 66(3), 827-837.
- Mannoni, P. (1992). Korku. İletişim yayınları.
- Marshall. (1999). Sosyoloji Sözlüğü. Bilim Sanat Yayınları.

- McGarrell, E. F., Giacomazzi, A. L., & Thurman, Q. C. (1997). Neighborhood Disorder, İntegration, and the Fear of Crime. 14(3), 479-500.
- Miethe, T. D., & Lee, G. R. (1984). Fear of Crime among Older People: A Reassessment of the Predictive Power of Crime Related Factors. *The Sociological Quarterly*, 25, 397-415.
- Moyer, I. (2001). *Criminological Theories: Traditional and Nontraditional Voices and Themes*. Sage Publications.
- Öztürk, M. (2015). *Sosyolojik Açıdan Suç Korkusu ve Yaşam Memnuniyeti: Mersin İli Örneği*. Doktora Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Park, R. E. (1967). *The City: Suggestions For the İntegration of Human Behavior in the Urban Environment*. The University of Chicago Press., 1-46.
- Sampson, R. J., Raudenbush, S. W., & Earls, F. (1997). Neighborhoods and Violent Crime: A Multilevel Study of Collective Efficacy. 277.
- Schafer, J. A., Huebner, B. M., & Bynum, T. S. (2006). “ Fear of Crime and Criminal Victimization: Gender-Based Contrast. 34(3), 285-301.
- Shaw, C. R., & McKay, H. D. (1976). *The British Journal of Criminology*. Oxford University Press, 16(1), 1-19.
- Silier, Y. (2003). Kahramanımız Bush. 02.03.2003.
- Sipahi, E. B. (2016). Suç Korkusu: Türkiye Kentlerinde Bir Alan Araştırması. Çizgi.
- Skogan, W. G., & Maxfield, M. G. (1981). *Coping With Crime İndividual and Neighborhood Reactions*. Sage Publications.
- Sokullu Akıncı, F. (2011). Özgürlük ve Güvenlik. 69(1-2), 105-110.
- Taş, S. (2020). Emile Durkheim’in Sosyolojik Anlayışında Toplumsal İşbölümü, Sosyolojik Yöntemin Kuralları, Din, Anomi ve İntihar. 13(29), 442-449.
- Taylor, R. B., & Hale, M. (1986). Testing Alternative Models of Fear of Crime. *Northwestern University Pritzker School of Law*, 77(1), 151-189.
- Uludağ, Ş., & Dolu, O. (2013). Türkiye’de Suç Korkusu. Polis Akademisi Yayınları.
- Unat, N. A. (2017). Bitmeyen Göç / Konuk İşçilikten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa. İstanbul Bilgi Üniversitesi.
- Vurucu, İ. (2020). Etno-Kültürel Farklılıklar ve Suç Davranışı. 9(25), 482-507.
- Warr, M. (1987). Fear of Victimization and Sensitivity to Risk. 3(1), 29-46.
- Warr, M., & Ellison, C. G. (2000). Rethinking Social Reactions to Crime: Personal and Altruistic Fear in Family Households. *The University of Chicago Press*, 106(3), 551-578.
- Wilcox, P., May, D. C., & Roberts, S. D. (2006). Student Weapon Possession and the ‘Fear and Victimization Hypothesis’: Unraveling the Temporal Order. 23(4), 502-529.
- Wirth, L. (1938). *Urbanism as a Way of Life*. The University of Chicago Press, 44(1), 1-24.
- Yavuz, Y. (2019). Suç Mağduru Olma Korkusuna Sosyolojik Bir Bakış. 4, 28-52.
- Yu, S. (2014). Fear of Cyber Crime among College Students in the United States: An Exploratory Study. 8(1), 36-46.